

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségpszichológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

Tanszék

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Intézet,
Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék

Tantárgy előfeltétele

NEPTUN azonosító

Szak

REKAN II.

egészségfejlesztés szakirány

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségpszichológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

Tantárgy neve:
Egészségpszichológia

Tárgy kredit értéke

2 pont

Oktató neve:

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségpszichológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

Dr. Varga Balázs

Heti óraszám

NEPTUN azonosító

ANTSRA3151

Előadás

Szeminárium

Javasolt szemeszter

3

2

0

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségsszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

Tantárgy típusa

(A, B, C,)

A

Követelmény:

Évközi jegy

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései

Az Egészségsszociológia tantárgy keretén belül a hallgatóknak lehetősége nyílik arra, hogy megismerjék az egészségsszociológia tudományának terminológiai rendszerét, elméleti háttérét, illetve a fontosabb empirikus kutatásainak eredményeit. Emellett ismereteket szereznek az egészségfejlesztés és betegségmegelőzés társadalmi háttéréről.

Kompetenciák

A hallgatók a tanulmányok során képessé válnak az egészségi állapotot befolyásoló társadalmi tények felismerésére, illetve a gazdasági-társadalmi folyamatok és az egészség-egészségfejlesztés jelenségvilága közti összefüggések differenciált és rendszerszemléletű értelmezésére.

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A tantárgy tartalma, főbb témakörei

1. Az egészségszociológia kialakulásának körülményei, előzményei, tudományterületi státusa. Az egészségkép változásának sajátosságai.
2. A társadalmi egyenlőtlenségek és az egészségi állapot kapcsolata. Az egyenlőtlenség-kutatások szociológiaelméleti háttere. Az egészségi állapot társadalom-statisztikai megközelítése.
3. „Gender studies” és az egészségszociológia. A női foglalkoztatottság egészségszociológiai jelentősége. A halálozás és a megbetegedés nemi különbségei.
4. Szociális stressz: az adaptáció és a szorongás szociológiája. A stressz jellemzői. A munkahelyi stressz egészségszociológiája.
5. A társas kapcsolatok és a társas támogatás egészségszociológiája. A társas támogatást magyarázó elméletek. Az egészség – egészségmagatartás - társas támogatás kapcsolatának serdülőkori sajátosságai.
6. A vallás egészségszociológiája. A vallás és egészség összefüggését vizsgáló empirikus vizsgálatok eredményei. A vallás-egészség kapcsolat egészségszociológiai magyarázata.

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

7. Az egészségfejlesztés szociológiája: az életmódtól az egészségrizikó-magatartásig.

Az egészségfejlesztés elmélete: az életmód szociológiai értelmezése. Az egészséggel kapcsolatos életmód szociológiai vizsgálatának problémái.

Az egészségrizikó-magatartás társadalmi meghatározottsága.

Tantárgyi követelmény

A tantárgy a szemeszter végén zárthelyi dolgozattal végződik, melynek sikeres teljesítéséhez az előadások anyagának, illetve a kötelező és ajánlott irodalmak előre meghatározott részeinek ismerete szükséges. A félév végi aláírás megszerzésének feltétele az órák rendszeres látogatása, valamint a megadott témakörök valamelyikéből egy 20-25 perces referátum megtartása.

Kötelező irodalom

Pikó Bettina: Egészségszociológia. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2002.

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.

Ajánlott irodalom

Benkő Zsuzsanna: A családok életmódját meghatározó társadalmi tényezők.

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségsszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

In: Szenvedélybetegségek, 2000/8. 54-57. p.

Buda Béla: Identitás és kommunikáció a posztkommunista világban.

In: Mentálhigiéné és Pszichoszomatika, 1999/1. 56-61. p.

Gábor Kálmán: Civilizációs korszakváltás és ifjúság. JATE Press, Szeged, 1992.

H. Sas Judit: Nőies nők és férfias férfiak. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988.

Józan Péter: Epidemiológiai válság Magyarországon a kilencvenes években.

In: Statisztikai Szemle, 1994/1. 5-113. p.

Kaufmann, F. X.: Vallás és modernitás. In: Replika, 1996/21-22. 249-274.p.

Kopp Mária – Skrabski Árpád – Lőke János – Szedmák Sándor: Magyar lelkiállapot az átalakuló társadalomban. In: Századvég, 1996/2. 87-102. p.

Losonczy Ágnes: Ártó-védő társadalom. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1989.

Mead, M.: Férfi és nő. Gondolat Kiadó, Budapest, 1974.

Molnár László: Az orvosi szociológia fejlődésének alternatívái. In: Demográfia, 1986/29. 29-38. p.

Pikó Bettina: A szabadidős fizikai aktivitás felmérése populáció-vizsgálatokban.

In: Népegészségügy, 1994/75. 147-150. p.

Pikó Bettina: A társas támogatottság hatása az egészségi állapotra. In: Végeken, 1995/6.

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

12-16. p.

Pikó Bettina: Egyenlőtlenség és egészség: Hogyan befolyásolja a társadalmi-gazdasági helyzet a fiatalok egészségi állapotát? In: Társadalomkutatás, 1997/3-4. 219-233. p.

Sági Matild: Hogyan legyünk pesszimisták? Viszonyítsunk a sokkal jobbhoz!

In: Századvég, 2000/17. 41-66. p.

Susánszky Éva – Szedmák Sándor: Az alacsony iskolai végzettség mint az egészségi állapot rizikófaktora. In: Végeken, 1997/8. 64-69. p.

Szántó Zsuzsa – Susánszky Éva (szerk.): Orvosi szociológia. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2002.

Tomka Miklós: A vallásszociológia új útjai. In: Replika, 1996/21-22. 163-171. p.

Utasi Ágnes: Az interperszonális kapcsolatok néhány nemzeti sajátosságáról.

In: Utasi Ágnes (szerk.): Társas kapcsolatok. Gondolat Kiadó, Budapest, 1993. 169-193. p.

Utasi Ágnes: Középosztályok és életstílusok. In: Társadalmi Szemle, 1995/3. 3-13. p.

Győr, 2015. szeptember 1.

Dr. Varga Balázs
adjunktus

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségsszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségpszichológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

TÉMAKÖRÖK

EGÉSZSÉGSZOCIOLÓGIA

Rekreációs szervezés és egészségfejlesztés szak

Egészségfejlesztés szakirány

2015/2016. tanév I. félév

1. Az egészségfelfogás sajátosságai, a betegségek főbb fajtái és kiváltó okai az egyes történelmi

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségyszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

korszakokban és társadalmakban

2. A gyógyítás eszközei és módszerei, a vallás és a gyógyítás kapcsolata az egyes történelmi korszakokban és társadalmakban

3. A szív- és érrendszeri betegségek típusai és kiváltó okai (biológiai, pszichikai és társadalmi tényezők) napjaink társadalmában

4. A daganatos megbetegedések jellemzőbb fajtái és előfordulásukat befolyásoló biológiai, pszichikai és társadalmi tényezők napjaink társadalmában

5. A cukorbetegség, az idegrendszeri, csontrendszeri és nőgyógyászati betegségek sajátosságai, kapcsolatuk a társadalmi helyzettel

6. A fertőző betegségek típusai és kialakulásának okai a világ különböző régióiban

7. A mentális betegségek (depresszió, neurózis, pszichózis, skizofrénia) jellemzői és előfordulásukat befolyásoló tényezők napjaink társadalmában

8. A csecsemőhalandóság alakulása Magyarországon a különböző történelmi korszakokban és

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségyszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

napjainkban

9. A gyermekkori betegségek és a családi háttér (társadalmi helyzet) kapcsolata

10. A fiatalok (a tizen- és huszonévesek) egészségi állapotának jellemzői hazánkban

11. Az egészség- és rizikómagatartás (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószerhasználat) jellemzői a magyar társadalomban

Győr, 2015. szeptember 1.

Dr. Varga Balázs

adjunktus

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségsszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

<span style="font-size: 12pt; line-height: 150%; font-family: " times="" new="" roman";="" mso-fareast-font-family:="" "times="" mso-ansi-language:="" hu;="" mso-fareast-language:="" mso-bidi-language:="" ar-sa;="" mso-bidi-font-style:="" italic=""="">

Tantárgy tartalma:

A tantárgy tartalma, főbb témakörei

1. Az egészségsszociológia kialakulásának körülményei, előzményei, tudományterületi státusa. Az egészségkép változásának sajátosságai.
2. A társadalmi egyenlőtlenségek és az egészségi állapot kapcsolata. Az egyenlőtlenség-kutatások szociológiaelméleti háttere. Az egészségi állapot társadalom-statisztikai megközelítése.
3. „Gender studies” és az egészségsszociológia. A női foglalkoztatottság egészségsszociológiai jelentősége. A halálozás és a megbetegedés nemi különbségei.
4. Szociális stressz: az adaptáció és a szorongás szociológiája. A stressz jellemzői. A munkahelyi stressz egészségsszociológiája.
5. A társas kapcsolatok és a társas támogatás egészségsszociológiája. A társas támogatást magyarázó elméletek. Az egészség – egészségmagatartás - társas támogatás kapcsolatának serdülőkori sajátosságai.

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségpszichológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

6. A vallás egészségpszichológiája. A vallás és egészség összefüggését vizsgáló empirikus vizsgálatok eredményei. A vallás-egészség kapcsolat egészségpszichológiai magyarázata.
7. Az egészségfejlesztés pszichológiája: az életmódtól az egészség rizikó-magatartásig.
Az egészségfejlesztés elmélete: az életmód pszichológiai értelmezése. Az egészséggel kapcsolatos életmód pszichológiai vizsgálatának problémái.
Az egészség rizikó-magatartás társadalmi meghatározottsága.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Tantárgyi követelmény

A tantárgy a szemeszter végén kollokviummal zárul, melynek sikeres teljesítéséhez az előadások anyagának, illetve a kötelező és ajánlott irodalmak vizsgatételekhez kapcsolódó

részeinek ismerete szükséges. A félév végi aláírás megszerzésének (így a vizsgára bocsátásnak) az előfeltétele levelező tagozaton a konzultációk legalább 50%-ának látogatása. Nappali tagozaton max. 3 alkalommal lehet hiányozni. A fentiekén túl a nappali tagozatos hallgatók számára az aláírás feltétele a megadott témakörök valamelyikéből egy 20-25 perces referátum megtartása.

Kötelező irodalom:

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségsszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

Kötelező irodalom:

Pikó Bettina: Egészségsszociológia. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2002.

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.

Ajánlott irodalom :

Benkő Zsuzsanna: A családok életmódját meghatározó társadalmi tényezők.

In: Szenvedélybetegségek, 2000/8. 54-57. p.

Buda Béla: Identitás és kommunikáció a posztkommunista világban.

In: Mentálhigiéné és Pszichoszomatika, 1999/1. 56-61. p.

Gábor Kálmán: Civilizációs korszakváltás és ifjúság. JATE Press, Szeged, 1992.

H. Sas Judit: Nőies nők és férfias férfiak. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988.

Józan Péter: Epidemiológiai válság Magyarországon a kilencvenes években.

In: Statisztikai Szemle, 1994/1. 5-113. p.

Kaufmann, F. X.: Vallás és modernitás. In: Replika, 1996/21-22. 249-274.p.

Kopp Mária – Skrabski Árpád – Löke János – Szedmák Sándor: Magyar lelkiállapot az átalakuló társadalomban. In: Századvég, 1996/2. 87-102. p.

Losonczy Ágnes: Ártó-védő társadalom. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest,

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

- 1989.
- Mead, M.: Férfi és nő. Gondolat Kiadó, Budapest, 1974.
- Molnár László: Az orvosi szociológia fejlődésének alternatívái. In: Demográfia, 1986/29. 29-38. p.
- Pikó Bettina: A szabadidős fizikai aktivitás felmérése populáció-vizsgálatokban. In: Népegészségügy, 1994/75. 147-150. p.
- Pikó Bettina: A társas támogatottság hatása az egészségi állapotra. In: Végeken, 1995/6. 12-16. p.
- Pikó Bettina: Egyenlőtlenség és egészség: Hogyan befolyásolja a társadalmi-gazdasági helyzet a fiatalok egészségi állapotát? In: Társadalomkutatás, 1997/3-4. 219-233. p.
- Sági Matild: Hogyan legyünk pesszimisták? Viszonyítsunk a sokkal jobbhöz! In: Századvég, 2000/17. 41-66. p.
- Susánszky Éva – Szedmák Sándor: Az alacsony iskolai végzettség mint az egészségi állapot rizikófaktora. In: Végeken, 1997/8. 64-69. p.
- Szántó Zsuzsa – Susánszky Éva (szerk.): Orvosi szociológia. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2002.
- Tomka Miklós: A vallásszociológia új útjai. In: Replika, 1996/21-22. 163-171. p.
- Utasi Ágnes: Az interperszonális kapcsolatok néhány nemzeti sajátosságáról. In: Utasi Ágnes (szerk.): Társas kapcsolatok. Gondolat Kiadó, Budapest, 1993. 169-193. p.

Tárgytematika

Félév:	2015/16/1
Tárgynév:	Egészségszociológia
Tárgykód:	ANTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Varga Balázs Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

Utasi Ágnes: Középosztályok és életstílusok. In: Társadalmi Szemle, 1995/3. 3-13. p.